

บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
ในกรุงเทพมหานคร

นาง นุทิน ศิริพละ

002959

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

ROLES AND RESPONSIBILITIES OF TEACHER EDUCATORS IN
TEACHER COLLEGES IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Yupin Siripala

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

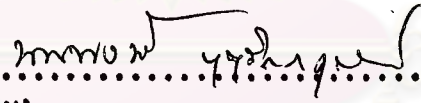
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
 ในกรุงเทพมหานคร
 โดย นาง ยุพิน ศิริพละ
 แผนกวิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด
 อาจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปรินญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

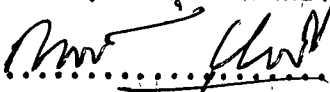
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง)

กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หาวิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผลปรากฏว่า

1. บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดเห็นสามารถจัดลำดับความสำคัญมาก/น้อย ได้ดังนี้ บทบาทด้านการสอน การนิเทศการสอน การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร การวิจัย การให้บริการชุมชนและสังคม และหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ตามลำดับ
2. บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติจริง ผลปรากฏว่ามีการปฏิบัติ มาก/น้อย ตามลำดับดังนี้ บทบาทการสอน การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร การนิเทศการสอน การให้บริการชุมชนและสังคม การวิจัย และหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ตามลำดับ
3. เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากในด้านการวิจัย เนื่องมาจากการขาดงบประมาณในการดำเนินงาน และขาดความรู้และประสบการณ์ในด้านการวิจัย ตลอดจนมีงานในความรับผิดชอบมาก ส่วนการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ผลปรากฏว่ามีปัญหาและอุปสรรคน้อย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

and teacher educators who performed their duties during the second semester of 1977 academic year in all of the 6 teacher colleges in the Bangkok metropolis. The population consisted of 175 college administrators and 759 teacher educators totaling 934 in number. The questionnaire method was employed for gathering data for this study. Of the total 934 questionnaires sent out, 694 or 74.30 percent were completed and returned. The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Findings:

The findings of this study are as follows:

1. Roles and responsibilities of teacher educators in the teacher colleges in Bangkok metropolis are given in order of importance as follows; instruction, supervision, academic advice, cocurricular student activity advice, research, public and community services and other duties.

2. The actual performance of the roles and responsibilities of the teacher educators in this study are given in order of frequently performed as follows; instruction academic advice, cocurricular student activity advice, supervision, public and community services, research, and other duties.

3. Conducting a research is an important problem of the teacher educators in the teacher colleges in the Bangkok metropolis. These problems are attributed to lack of fund, professional know-how and experiences as well as the teacher educators' other over burden

responsibilities. However, it is found that the teacher educators are faced with only small problems in performing other roles and responsibilities.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไต่ความกรุณาของ อาจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง และอาจารย์ ดร. บุญมี เถรยอด อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์ หัวหน้าแผนกวิชาบริหารการศึกษา ที่ได้ให้การสนับสนุนและคอยกระตุ้นเตือนจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อย และทันตามกำหนดเวลา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ธรรมนูญ สัจจูด อาจารย์สกล นิลวรรณ อาจารย์ คิลก บุญเรืองรอด อาจารย์ พวงเพ็ญ ทองลงยา ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถาม . และผู้วิจัยตระหนักดีว่า การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้ปราศจากความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่งในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ในโอกาสนี้อีกครั้งหนึ่ง

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ด็กชญา ศฤณะสิงห์ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามมา แต่มีส่วนช่วยเหลือให้การวิจัยนี้สำเร็จลงได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ยุพิน ศิริพละ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๗

กิตติกรรมประกาศ ๘

รายการตารางประกอบ ๘

บทนำ

1 บทนำ 1

 ความเป็นมาของปัญหา 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๘

 ขอบเขตของการวิจัย ๘

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 9

 ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย 9

 วิธีดำเนินการวิจัย 11

 คำทับศัพท์ในการ เสนอขอมูล 12

2 เอกสารแถมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 13

 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท 13

 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครู... 17

 บทบาททางด้านการสอน 25

 บทบาททางด้านการนิเทศการสอน 31

 บทบาททางด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ 38

 บทบาททางด้านการวิจัย 48

 บทบาททางด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร 53

 บทบาททางด้านการให้บริการชุมชนและสังคม 59

 หน้าที่พิเศษอื่น ๆ 65

3	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	68
	กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	68
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
	ลักษณะของแบบสอบถาม	69
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	70
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	73
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็น	79
	การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติจริง	106
	การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค	131
	เปรียบเทียบความคิดเห็น การปฏิบัติจริง ปัญหาและอุปสรรคของผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	156
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	159
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	159
	วิธีดำเนินการวิจัย	159
	สรุปผลการวิจัย	160
	อภิปรายผลของการวิจัย	165
	ขอเสนอแนะ	175
	บรรณานุกรม	178
	ภาคผนวก	188
	ประวัติการศึกษา	203

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงผลการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
2	แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามเพศ	75
3	แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามอายุ	76
4	แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	77
5	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการสอน	79
6	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการนิเทศการสอน	82
7	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	85
8	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการวิจัย	88
9	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร	91
10	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของบทบาทคานการให้บริการชุมชนและสังคม	94
11	แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูเกี่ยวกับความสำคัญ ของหน้าที่พิเศษอื่น ๆ	97
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบ ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	101
13	แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานครในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2520	104
14	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการสอน	107

15	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการนิเทศการสอน	110
16	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	113
17	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการวิจัย	116
18	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร	119
19	แสดงการปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในด้านการให้บริการชุมชนและสังคม	122
20	การปฏิบัติจริงของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ	125
21	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงในบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	129
22	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	132
23	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการสอนของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	135
24	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	138
25	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	141
26	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	144
27	แสดงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการชุมชนและสังคมของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู	147

